

Rūpes par citiem piepilda pašas dzīvi

Korģeniete **Gunita BISNIECE** ir no cilvēkiem, kuriem apkārtējie jautā par šķietami neizsīkstošas enerģijas avotu. Sarunbiedre nenoliedz, ka dzīvešspars ir viena no viņas bagātībām, un neiebilst, ka tiek saukta par aktivisti. Gunita gan mudinājusi rīkoties citus, gan daudz darījusi pati, lai uzlabotu apkārtējo vidi un padarītu dzīvi interesantāku. Īstenoti vairāki projekti Korģenes saietā nama telpu un apkārtnes sakārtošanai, rīkoti ciema svētki un citi pasākumi. Viņa saņēmusi atzinību par palīdzības sniegšanu Ukrainas bēgļiem, kurus atbalsta joprojām. Sarunai tiekamies sociālās aprūpes iestādē, ko, vienkārši runājot, sauc par pansionātu *Sprīdīši*. Viņa rāda telpas, stāstot par to, kas uzlabots, kopš kļuva par tā direktori, kas sagādāts, domājot par 18 iemītnieku ērtībām. Tāpat gribas parūpēties par to, lai viņu ikdiena ir interesantāka. – *Uzskatu, ka dodot un rūpējoties par citiem, es piepildu savu dzīvi*, – apstiprina korģeniete.

Gunita spriež, ka viņai dzīvešspars un temperaments, visticamāk, ir ielikti šūpulī. *Pie vainas* varētu būt mammas Irēnas vecāki, kuri uz Latviju pagājušā gadsimta 30. gados atbrauca strādāt no Lietuvas un Polijas. Savukārt tētis Guntis Zmichevskis bija latgalielis. – *Korģenē viņu atceras kā Mičurinu. Tēvs nevienam garām nepagāja, ar visiem parunāja un centās uzjautrināt, bērniem, kuri staigāja viņam nopakaļ, vienmēr deva konfektes*, – atceras sarunbiedre. Savukārt mamma Irēna (pirms laulībā Rozmisa) allaž bijusi un joprojām ir darbīga un strādīga, lai gan cienījamā vecuma dēļ kustēties kļuvis grūtāk. Piektdien ģimene svinēs Irēnas 85 gadu jubileju. Gunita spriež, ka no mammas ir iemācījusies nesēdēt, rokas klēpī salikusi, un pamanīt, ja citam kaut kā trūkst savas dzīves pieredzes dēļ. – *Mamma nāk no 10 bērnu ģimenes, kurā bija pieci brāļi un piecas māsas. Tās dzīvē es vienmēr esmu bijusi iesaistīta*, – spriež Gunita. Viņa auga padomju saimniecībā, kur mamma bija galvenā zootehniķe, tētis – traktorists. Viņš meitu vasarās ņēma līdzī darbā un deva iespēju nopelnīt pa kādai kapeiņai, kaisot sāli skābsienā. Labāk apmaksāta bija zāļu tēju lasīšana – sovhozā *Dzirkstele* tolaik audzēja zāļu tējas.

Redzot, kas notiek padomju un ģimenes saimniecībā, Gunita devās uz Smiltenes tehnikumu, lai kļūtu par zootehniķi. Pēc tam nonāca pie mammas praksē turpat Korģenē. Lai celtu kvalifikāciju, viņa bija uzsākusi studijas toreizējā Lauksaimniecības akadēmijā Jelgavā, bet tās nepabeidza. – *Pievienojos deju kolektīvam, kur mani salika pārī ar Ivaru Bisnieku. Vienmēr biju teikusi, ka es negribu vietējo puisi un blondi. Dabūju abus... Mēs sadejojāmies un samīlējāmies*. 1991. gads bija notikumiem bagāts. Abi ar Ivaru bija blakus barikādēs un attiecības kļuva aizvien ciešākas. Gada beigās pasaulē nāca meitiņa Kristiāna, kurai šogad apritēs 35. Dažus gadus vēlāk pasaulē nāca dēls Matīss, kuram tāpat kā vecmāmiņai Irēnai jubileja ir 24. aprīlī. Viņam būs 31.

Gādājot par kārtību un drošību

Visilgāk – 14 gadu – Gunita strādājusi Muitas pārvaldē. Pēc diviem bērniem kopšanas atvaļinājumiem, starp kuriem korģeniete gadu nostrādāja *Brīvā vilņa* zivju cehā, viņa atsaukā sludinājumam un sāka strādāt robežkontrolē. – *2002. gadā strādāju Ainažu kontrolpunktā arī dienā, kad Marija Naumova atgriezās Latvijā pēc uzvaras Eiropā. Mēs māksliniekus sagaidījām ar lielo Ainažu karogu un puķēm. Tas bija tāds foršs brīdis*, – atceras sarunbiedre.

Kad 2004. gadā pēc Latvijas iestāšanās Eiropas Savienībā robežas ar Lietuvu un Igauniju atvērās, tik daudz darbinieku Muitas pārvaldē vairs nevajadzēja. Gunitai kopā ar vairākiem kolēģiem bija iespēja pārcelties uz Valmieras struktūrvienību, pēc tam uz Rīgu. Tagad varot tikai pabrinīties, kā toreiz pietika enerģijas gan tālajam ceļam uz darbu, gan citām lietām. Turklāt, strādājot pārvaldē, Gunita tika pie augstākās izglītības – piecus gadus katru sestdienu pēc naktsmaiņām braukāja uz Jelgavu. Šoreiz gan Lauksaimniecības universitātē studēja uzņēmējdarbību.

Galvaspilsēta viņai tā arī neiepatikās. To sarunbiedre salīdzina ar zobu sāpēm. Ikdienu mainīja sludinājums *Auseklī* par to, ka Salacgrīvas novadā meklē kārtībniekus. – *Izklausījās interesanti!* – atceras Gunita. Saistībā ar šo amatu viņu joprojām daudz atceras. Toreizējās novada vadības nostāja bija, ka cilvēki nav jāsoda, bet jāaudzina. Kārtībnieki piebrauca, izrunājās par to, kas ir nepareizs cilvēka uzvedībā un rīcībā. Ja cilvēks nepratās, viņš saņēma brīdinājuma vēstuli. Tikai tad, ja arī tas nelīdzēja, tika rakstīts protokols. Daudz darba bija vasarās, rakstot soda kvītis tiem, kuri novietoja automašīnas kāpu zonā. Par kārtībnieci Gunita nostrādāja sešus gadus. Pēc 2021. gada administratīvi teritoriālās reformas viņa paspēja pastrādāt jaunizveidotajā Limbažu novada pašvaldības policijā, bet formastērpu tā arī neuzvilka, nolemjot, ka dzīvī vajadzīgas pārmaiņas. – *Man ir tāda patīkama sajūta, kad cilvēki sveicina un saka: "Kā mums tevis pietrūkst! Cik ilgi neesi redzēta!"* – teic korģeniete par dzirdēto, ka kārtībnieku klātbūtnes pietrūkst.

Lai kaut ko mainītu, vajag gan darīt, gan runāt

Daudz enerģijas Gunita veltījusi dzimtajam ciemam. Savulaik arī *Auseklī* atspoguļoti dažādi notikumi, kuru norisē viņa ir piedalījusies. Sievietēm no visas Latvijas noorganizētas trīs nometnes, iedvesmojoties no piedzīvotā žurnāla *Ieva* redakcijas rīkotajā. – *Nospriedu – kāpēc gan kaut kas tāds nevarētu notikt Korģenē! Taisām augšā! Man te bijusi gan Aina Poiša, gan Diāna Zande*, – atgādina korģeniete. Notika arī dažādi pasākumi, tostarp ciema svētki, iesaistot visus radus, draugus un ģimeni un meklējot variantus, kā ar minimālu finansējumu noorganizēt visu iespējami interesantāk. Aktivistu grupa, kuri apvienojās biedrībā *Mēs Korģenei* īstenoja vairākus projektus, lai sakārtotu Korģenes saietā nama ēku, kurā padomju laikā atradās bērnudārzs. Tapa trenāžieru zāle, telpas izremontētas, ārā izvietota neliela estrādiņa un paveikti citi darbi.

– *Man kaut kā rūp tā Korģene...* – saka Gunita, kura nespēj pievērst acis, ja redz kādas nebūšanas un neizdarību. Par to gan publiski paudusi sašutumu, gan aicinājusi risināt problēmas, gan aizrādījusi, ja uzskatījusi par nepieciešamu. Reizēm saimnieciskos jautājumus izdevies atrisināt gluži vienkārši, parunājot ar attiecīgo pašvaldības speciālistu, kurš nav bijis informēts. Ne reizi vien kāds stūrītis un kaktiņš tādējādi ir sakārtots. Sarunbiedre piebilst, ka Salacgrīvas apvienības pārvaldes vadītājs Andris Zunde viņu nosaucis par Korģenes labo rūķīti. Tad jau laikam dome ir gatava uz klausīt modros iedzīvotājus. Bet ne visi cilvēki ir gatavi būt tie, par kuriem var teikt: – *Jau atkal par kaut ko sūdzas*. Gunita atzīstas, ka pāris reizi arī ir domājusi – teikt vai neteikt, bet pārsvarā pieņēmusi lēmumu runāt. Kas tad būs, ja visi klusēs? Tad nekas nemainīsies!

Savulaik viņa ļoti aktīvi centās panākt, lai tiek sakārtots valsts ceļa posms no Korģenes līdz Salacgrīvai. Par to iedzīvotāji pauda bažas jau 2001. gadā. Tad arī notika pirmā parakstu vākšana, bet ievērojamu pārmaiņu nebija. 2015. gadā jau tika savākts vairāk nekā 600 parakstu. Cilvēki draudēja ceļu bloķēt, ja nekas netiks darīts. Vēl tagad internetā var at-

Ir apritējuši četri gadi, kopš korģeniete Gunita Bisniece rūpējas par veco ļaužu mītni *Sprīdīši*. Ja vēlaties zināt, kā viņai veicas, brauciet ciemos uz iestādes 29 gadu dzimšanas dienas svinībām

rast video, kurā Gunita stāsta par ceļa katastrofālo stāvokli arī Latvijas Televīzijā. Sākumā bija uzlabojumi uzturēšanā, bet sāga noslēdzās tikai 2022. gadā.

Pēdējo reizi Gunita cēlās kājās, lai uzrunātu Limbažu novada domes vadību un klātesošos iedzīvotāju sapulcē, kas martā notika Salacgrīvā. Viņa atgādināja par iedzīvotāju parakstīto vēstuli, kurā cilvēki mudināja pašvaldību izveidot saietā nama ēkā pansionātu. Šķiet, būs vien jāsamerinās, ka šis ierosinājums netiks īstenots. Par to viņai žēl. Vietu sociālās aprūpes iestādēs aizvien trūkst, un tur varētu izmītināt 50 cilvēkus. – *Iemītnieki varētu iet uz bibliotēku, ārā, uz veikaliņu*, – klāsta sarunbiedre. Viņasprāt, tas neliegtu saietā nama zāli izmantot arī ciema pasākumu rīkošanai. Nav pansionāta iemītnieki par katru cenu jāizolē no sabiedrības!

Runājot par vienkāršāk risināmiem aktuālajiem jautājumiem, Gunita aicināja pašvaldību domāt par to, kā uzlabot Korģenes kultūras un sabiedrisko dzīvi. Biedrība *Mēs Korģenei* šobrīd nav tik aktīva kā savulaik, arī pati Gunita divus gadus tajā aktīvi nedarbojas. Varbūt pienācis laiks iesaistīt kādu pašvaldības kultūras darbinieku? Viņa labprāt nāksot palīgā, bet nav gatava būt galvenā rīkotāja. Sarunbiedre neslēpj, ka vairs pasākumus nerīko, jo nejutās pienācīgi novērtēta. Būtu gribējusi saņemt vairāk atbalsta, mazāk kritikas. Tas, ko visvairāk vajag, lai ņemtos brīvprātīgu sabiedrisko darbu, ir atbalsts, svarīgi, lai blakus būtu līdzīgi domājoši cilvēki. Šķiet, ka jautājumā par kultūras dzīvi pašvaldība viņu ir sadzirdējusi.

Šobrīd novadā cilvēki aicināti veidot iedzīvotāju padomes. Uz jautājumu, vai viņa ir apsvērusi iespēju pieteikties, Gunita atbild: – *Laikam nē. Esmu daudz darījusi*. Šobrīd viņa enerģiju iegulda darba vietā – *Sprīdīšos*. Tas nav viegls darbs.

Sprīdīšos priecājas par atbalstu un gaida ciemiņus

Kad 2022. gada 19. aprīlī Gunita sāka strādāt *Sprīdīšos*, viņa uzzināja, ka 23. aprīlī iestādei apritēs 25 gadi. Līdz ar to pirmais darbs bija sarīkot jubilejas svinības. Paspēja noorganizēt gan izklaides, gan ielūgt viesus – kādreizējos darbiniekus, novada vadību un citus. Tad sākās ikdiena. Iestādē bija virkne saimniecisku

problēmu, kas ir atrisinātas. Ir sakārtota apkure, ūdens padeve (tagad tas atdzelžots nāk no pašu urbuma), līdz ar to var ietaupīt līdzekļus, kas noder citām vajadzībām. Ir izveidota duša aprūpētājam, kam obligāti bija jābūt, visiem gulošajiem pacientiem sagādātas funkcionālas gultas. Telpu sienas darbinieces krāsoja pašas. Četru gadu laikā ir gādāta sadzīves tehnika, gultasveļa, mēbeles, santehnika, ko kāds ziedotājs atgādāja uz pansionātu ar visiem meistariem.

Tieši tikšanās ar labvēļiem ļoti uzmun-drina, jo *Sprīdīšu* atbalstītāji ir brīnišķīgi cilvēki. Daļa no viņiem iepazīti gadu gaitā vai ir draugu draugi. Stāstu par patīkamiem pārsteigumiem netrūkst. Piemēram, kādu dienu ar viņu sazinājās kādreizējais salacgrīvietis, kurš dzīvo ārzemēs, un pieteicās palīdzēt. Ir izveidojusies draudzība ar norvēģiem, kuri savulaik viesojās Salacgrīvā. Tāpat *Sprīdīšos* priecājas par āboliem, ievārijumiem, tortēm un citām noderīgām lietām. Gunita gan smeij, ka saimnieciskās vajadzības rūp direktorei, pašiem iemītniekiem visvairāk interesē kārumi.

Viņasprāt, jā rūpējas arī par to, lai iestādē būtu mājīgi, un jādodomā, kā iemītniekus uzmundrināt. Piemēram, kādu var paņemt līdzī uz kultūras pasākumu Salacgrīvā. Aktivākajiem senioriem jādod kāds darbiņš. Veco ļaužu mītnē ļoti tiek gaidīti svētki un dzimšanas dienas, ko allaž atzīmē.

Šobrīd *Sprīdīšos* gatavojas ciemiņu uzņemšanai. Iemītniekiem aicināti pievienoties arī tuvākas un tālākas apkārtnes iedzīvotāji. Piektdien pulksten 13 *Sprīdīšu* 29 gadu jubileja tiks atzīmēta ar Viktora Lapčenoka koncertu un citām aktivitātēm, kas tādās reizēs iederas. Ja laikapstākļi atļaus, pasākums būs ārā. Laipni lūgti!

Lindas TAURINĀS
teksts un foto

Projektu finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem.

MAF
Mediju atbalsta fonds

Par publikācijas saturu atbild projekta «Personības spēks» īstenotāja – SIA «Izdevniecība Auseklis». Projekta Nr. 2025.LV/RMA/1.6.1/018